

ת"פ 1002/10 - מדינת ישראל נגד ירון כהן, בתיה כהן, זילפה (זיווה) כהן, דניאל כהן, מאור כהן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 1002-10 מ.י. לשכת תביעות ירושלים (פלילי) נ' כהן

בפני כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ, ס. נשיא

המבקשת מדינת ישראל

נגד

המשיבים

1. ירון כהן 2. בתיה כהן 3. זילפה (זיווה) כהן 4. דניאל כהן

5. מאור כהן ע"י ב"כ עו"ד גדי טל

החלטה

1. המשיב 1 (להלן גם: המשיב) הורשע בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן וזוכה מעבירה אחת. העבירות בהן הורשע בוצעו בחודשים אוקטובר ונובמבר 2009. מהמבקשת הגישה עוד במעמד הגשת כתב האישום בתיק בקשה להורות על חילוט רכב וכסף מזומן שנתפס אצל המשיב, ואלה אכן חולטו במסגרת התיק העיקרי. בנוסף ביקשה המבקשת, ובית המשפט נענה לבקשה, להקפיא חשבון בנק מספר 16317/23 בבנק לאומי סניף 785 (להלן: חשבון הבנק; החשבון) על שם משיב 2, היא אימו של המשיב (להלן גם: האם), וכן למנוע העברה או פעולת רישום כלשהי ביחס לשני מחסנים - שטחים מקורים בבניין מגוריהם של המשיב ובני משפחתו, בשדרות משה דיין 22, פסגת זאב צפון, ירושלים (להלן: המחסנים), הרשומים על שם משיב 3, חמותו של המשיב. ביום 13.9.10 קבע בית המשפט, על פי בקשת המאשימה בתיק הפלילי שהתנהל נגד המשיב, כי המשיב הוא סוחר סמים. לגבי הבקשה לחילוט חשבון הבנק והמחסנים קבע המותב שדן בתיק כי הדיון בבקשה יקשה על המשך הדיון בהליך הפלילי ויעכב אותו שלא לצורך, ועל כן יתקיים בהליך אזרחי.

סוגיית החילוט עברה גלגולים שונים וערכאות שונות שלא אפרט כאן את כולן. בסופו של יום, ההליך העומד בפני עתה הוא בקשת המדינה לחלט את חשבון הבנק ואת המחסנים, לאחר שהמשיב הוכרז כסוחר סמים.

הבסיס הנורמטיבי

2. סעיף 31 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים), קובע:

.....

(תיקון מס
תש

(6) קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:

(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;

(בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;

(ב) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון ייראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א).

3. סעיף 36 א לפקודת הסמים מורה:

(א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

לענין פסקאות (1) ו-(2) -

"ביצוע העבירה" - לרבות ביצוע כל עבירה אחרת של עסקת סמים, אף אם לא הורשע בה הנידון, ובלבד שהיא קשורה לעבירה שבה הוא הורשע.

(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט.

(ג) לא יצווה בית משפט על חילוט כאמור בסעיף זה אלא לאחר שנתן לנידון וכן אם הם ידועים לבעל הרכוש, למי שהרכוש נמצא בחזקתו או בשליטתו ולמי שטוען לזכות ברכוש (להלן - הטוען לזכות ברכוש), הזדמנות להשמיע את טענותיהם.

(ד) טען אדם שאינו הנידון לזכות ברכוש כאמור בסעיף קטן (ג), וראה בית המשפט, מטעמים שיירשמו, כי בירור הטענות עלול להקשות על המשך הדיון בהליך הפלילי, רשאי הוא לקבוע שהדיון בחילוט יהיה בהליך אזרחי; קבע בית המשפט כן, יחולו בהליך האזרחי הוראות סעיף 31(6).

(ה) בקשת תובע לחלט רכוש לפי סעיף זה ופירוט הרכוש שאת חילוטו מבקשים, יצוינו בכתב האישום; נתגלה רכוש נוסף שאת חילוטו מבקשים, רשאי תובע לתקן את כתב האישום בכל שלב של ההליכים עד לגזר הדין.

(ו) הודעה על בקשת תובע לחלט רכוש תימסר לטוען לזכות ברכוש, אם הוא ידוע.

4. לעניין נטל הראיה נפסק בקשר דומה של חילוט אזרחי לפי חוק איסור הלבנת הון התש"ס - 2000 כי **"לצורך חילוט רכוש בהליך אזרחי על-פי סעיף 22 לחוק, נטל ההוכחה הוא כבהליך אזרחי, אך יש צורך 'בכמות ובמשקל של ראיות מעבר לכמות ולמשקל הנדרשים במשפט אזרחי רגיל' "** (ע"א 9796/03, חביב שם טוב נגד מדינת ישראל, פ"ד נט (5) 397, ע"פ דעת הרב מפי המשנה לנשיא כב' השופט חשין והשופטת, כתוארה אז, נאור).

הצדדים הסכימו כי נטל ההוכחה חל על המבקשת, וכי עליה להוכיח את טענותיה במאזן הסתברויות אך בנטל מוגבר (פרוטוקול עמ' 237).

כאמור, המשיב הוכרז כסוחר סמים לעניין סעיף 36א (ב) לפקודת הסמים, ועל כן על בית המשפט לחלט כל רכוש שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם קיימים נימוקים מיוחדים שלא לעשות כן. נטל הראיה העיקרי מוטל, איפוא, על המבקשת. אולם סעיף 31 לפקודת הסמים קובע חזקה לפיה כספיו של סוחר הסמים ובני משפחתו הושגו בעבירה, ועל המשיבים נטל משני לסתור את החזקה ולהוכיח התקיימות החריגים הקבועים בחוק.

הנכסים שחילוטם מבוקש כאן, חשבון הבנק והמחסנים, אינם רשומים על שם המשיב אלא על שמן של אמו וחמותו. לטענת המבקשת, בפועל מדובר ברכוש המצוי בבעלותו ובשליטתו של המשיב ואשתו ובני משפחתו. אולם מאחר שהרישום אינו משקף זאת על המבקשת להוכיח את טענתה.

5. המבקשת הגישה מטעמה את תצהירו של פקד אסף בג'יו, קצין תקיפה כלכלית בימ"ר ירושלים, המפרט את העובדות המבססות, לטענת המבקשת, את המסקנה שמדובר אכן ברכושו של המשיב. מטעם המשיב הוגשו תצהירים של המשיב עצמו ושל משיבים 2, 3 ו-4.

אבהיר כבר עתה כי אני סבורה שלגבי המחסנים המבקשת עמדה בנטל ההוכחה המוטל עליה, ואילו לגבי חשבון הבנק המבקש הוכיחה אמנם כי משלב מסוים המשיב 2 ואשתו עשו שימוש בחשבון כבשלהם, וממועד זה ואילך אכן יש לראות את הסכומים שנכנסו לחשבון הבנק כשייכים למשיב, ועל כן בני חילוט. אולם עובדות אלו לא הוכחו בנוגע לסכומים הראשונים שהופקדו עם פתיחת חשבון הבנק.

חשבון הבנק

6. המבקשת טוענת כי ניהול חשבון הבנק נשוא הבקשה מצביע על כך שהחשבון שייך למעשה למשיב ולאשתו והם העושים שימוש בכסף המופקד בו, על אף שהוא רשום על שם המשיב 2, וכי לא ניתן הסבר לגבי מקור הכסף המופקד בחשבון, ועל כן היא מבקשת לחלט. המשיב והמשיבה 1, שהיא כאמור אימו, טוענים כי מקור הכסף שבחשבון בירושה שקיבלה האם מבעלה המנוח ומתמיכה שקיבלה מבן זוגה השני. באשר לניהול החשבון הם טוענים כי החשבון היה שייך לאם, אולם בשל מצבם הכלכלי של המשיב ואשתו האם סייעה להם ותמכה בהם כלכלית.

מקור הכסף שהופקד בחשבון

7. בסעיפים 28, 29 לתצהירה טענה משיבה 2 כי פתחה את החשבון נשוא הדיון כעשר שנים לפני עריכת התצהיר, והפקידה בו סכום כסף גדול מאד שהיה מופקד קודם בבנק הבינלאומי סניף פסגת זאב, ועוד קודם לכן בבנק הישיר הראשון. לדברי משיבה 2, **"זה סכום שהיה שלי ממכירת הדירות מהירושה."**

בעצם זה מה שנשאר לי מהירושה (ביחד עם הסכום שהיה לי בבנק דיסקונט) - סעיף 29 לתצהיר משיבה 2.

באשר לסכום שהיה בבנק דיסקונט, מדובר בכ-200,000 ₪ שהמשיבה נתנה לאחת מבנותיה לצורך רכישת דירה, כפי שפירטה בסעיף 6 לתצהיר. כך שסכום זה יצא ממעגל כספי המשיבה ואינו רלוונטי לענייננו.

9. בתצהיר מטעם המבקשת התייחס אסף בג'יו לטענת משיבה 2 בנוגע למקורו של הכסף. הוא אישר כי המשיבה החזיקה בסניף בנק לאומי הישיר הראשון שני פקדונות, האחד בסכום העולה במעט על 400,000 ₪ והשני בסכום העולה במעט על 185,000 ₪. אולם לטענתו **"אין במסמך שהוצג מטעם ב"כ המשיבים בכדי לתמוך בטענותיו, שכן מסמך זה אינו קושר בין הכסף שהיה מופקד בחשבון שנסגר לבין הכסף בחשבון שהופקד"**. כך, לדברי בג'יו, גם לגבי חשבון קודם שהיה למשיבה 1 בבנק הבינלאומי סניף פסגת זאב, שבו לטענתו מעולם לא הופקד כסף בסכום כה גבוה או קרוב לכך (תצהיר בג'יו סעיפים 20-23).

10. עיון במסמכים עצמם מצביע על כך שהבקשה לפתיחת החשבון נשוא הליך זה נערכה ביום 3.7.02 (נספח 2 לתצהיר בג'יו). במועד זה הופקד בחשבון שיק בסך 710,000 ₪, ויומיים לאחר מכן הופקדו שני שיקים נוספים בסכומים של 202,852 ₪ ו-34,129 ₪ (נספח 3 לתצהיר). השיקים שהופקדו אינם ניתנים לאיחזור בשל הזמן שחלף (נספח 4). נספחים 5 ו-6 כוללים דפים מחשבוניות הבנק הקודמים. בחשבון בבנק הבינלאומי, נספח 6, אין כלל הפקדות או תנועות של סכומים בסדרי גודל של מאות אלפי ₪. ואילו בחשבון הקודם בבנק לאומי, נספח 5, קיימות תנועות של פיקדונות בסכומים של כ-401,000 ₪ וכ-186,000 ₪, כפי שציין בג'יו. אמנם לא ניתן לקשור בין פקדונות אלו לסכומים שהופקדו בחשבון נשוא הבקשה שבפני באופן חד חד ערכי; לא ניתן להצביע על מהלך שבו מועבר פיקדון בסכום מסויים מהחשבון האחד לחשבון השני. אולם ניתן לראות התאמה בין מועד סגירת החשבון האחד, בחודש מאי 2002, לבין פתיחת החשבון השני בתחילת יולי 2002. כמו כן סביר להניח כי שני הפיקדונות בסכום כולל של קרוב ל-590,000 ₪ הועברו ככסוי לשיקים שהופקדו בחשבון החדש שנפתח, והם מהווים הסבר לחלק מיתרת הפתיחה של החשבון החדש.

כך, גם אם לא הוכחה תנועה כספית מדויקת שניתן לעקוב אחריה בין החשבוניות השונים, הרי שניתן הסבר לכל הפחות לסכום של כ-600,000 ₪ שהופקד בחשבון נשוא הבקשה שבפני.

11. מתצהירו של בג'יו ומהאמור לעיל עולה כי ההסבר שניתן ליתרת הפתיחה בחשבון הוא חלקי. אולם אני סבורה שבנסיבות העניין לא נדרש הסבר נוסף, ולמעשה גם ההסבר הקיים הוא למעלה מן הצורך. שכן חשבון הבנק נשוא ההליך, כמו גם אלה שקדמו לו ונסגרו, היו כולם על שמה של משיבה 1, ובשלב זה אין כל אינדיקציה לכך ששימשו באותו מועד את המשיב 2. אפרט:

משיבה 2 פירטה את המקורות הכספיים שעמדו לרשותה במהלך השנים. מתצהירה המפורט עולה כי היא היתה נשואה למר דני שאולי עד פטירתו בשנת 1981, ולאחר מכן היתה בקשר זוגי עם מר אלברט גושציני במשך עשרים ושש שנים. בעלה המנוח הוריש למשיבה 2 בית מגורים, מספרה וחלק מבית נוסף שבו היה בעלים משותף עם אחיו, וכן כסף בשקלים ובדולרים ותכשיטים (עמ' 3-1 לתצהיר המשיבה 2). לא מצאתי צורך להיכנס לגלגולים מוקדמים של נכסי הנדל"ן של המשפחה, הקניות והמכירות של דירות המגורים במשך השנים וכדומה, שכן השאלה שבפני אינה כיצד צברה משיבה 2 את נכסיה, אלא האם הכסף שהופקד בחשבון נשוא הבקשה שייך לה או למשיב. מדובר באישה שאינה צעירה, אם לילדים בוגרים. בני הזוג שעמם חלקה את חייה במשך

שנים רבות עבדו וצברו כסף ורכוש. בעלה המנוח הוריש לה נכסים בעלי ערך לא מבוטל. גם אם משיבה 2 לא עבדה בעצמה, ולא היו לה הכנסות משמעותיות, ואף אם במשך השנים מכרה את רב נכסיה לצורך קיום ועזרה לילדים, עדיין נותרו בידיה נכסים. כך שהעובדה שהסכומים הראשונים שנמצאו בחשבון הבנק עם פתיחתו היו שייכים אכן למשיבה 2 היא סבירה והגיונית.

12. יש לזכור כי משיבה 2 עצמה אינה חשודה ולא נאשמה בעבירה כלשהי, ובאופן רגיל לא היתה כל הצדקה לחילוט כספי חשבונה. הבקשה לחילוט מבוססת על הרמת מסך, בשל הטענה שלמעשה מדובר בחשבון המשרת את המשיב 1 ולא את משיבה 2. לטענה זו יש בסיס בשלבים המאוחרים יותר של התנהלות החשבון, אולם אין כל אינדיקציה כזאת עם פתיחת החשבון. במועד הפתיחה, האפשרות שהסכומים הראשונים שהופקדו שייכים למשיבה 1, הבעלים הרשומה של החשבון, סבירה הרבה יותר מהאפשרות שמדובר בכספו של משיב 1, ועל כן אני קובעת כי סכום כולל של כ-950,000 ₪ שהופקד בחשבון עם פתיחתו שייך למשיבה 2 ואינו בר חילוט.

הניהול השוטף של חשבון הבנק

13. בכל הנוגע להתנהלות השוטפת של החשבון, אני מקבלת את עמדת המדינה לפיה המשיב ואשתו עשו בחשבון הבנק כבשלהם ונהגו בו, למעשה, מנהג בעלים. הקביעה מבוססת על עובדות המפורטות בתצהירו של פקד בג'יו, כאשר הנתונים עצמם עולים ממסמכי הבנק עצמם, ועל כן אינם יכולים להיות שנויים במחלוקת. אני סבורה שהסברים שנתנו המשיבים לנתונים אלה אינם מספקים, כפי שאפרט להלן. עם זאת התנהלות זו אינה ניכרת לאורך כל תקופת קיומו של החשבון, אלא החל משנת 2005. על כן אני סבורה שיש לסייג ולצמצם את החילוט כך שיחל החל משנת 2005, כפי שאפרט להלן:

14. בסעיף 25 לתצהיר בג'יו מפורטים חיפושים שנערכו בביתו של המשיב ואשתו, בימים 20.12.09, 25.1.10, בהם נמצאו בבית פנקס המחאות של המשיבה 2 המתייחס לחשבון נשוא הדיון, וכן נתפס בארנקה של אשת המשיב כרטיס אשראי על שם משיבה 2 המיוחס לחשבון הבנק (נספח 7 לתצהיר בג'יו).

בסעיפים 26, 27 לתצהירו הצהיר בג'יו כי במסגרת הליך חקירת החילוט נמצא כי המשיב ואשתו נהגו להפקיד בחשבון סכומים של אלפי ועשרות אלפי ₪ כדבר שבשגרה, כאשר ההפקדות היו לעיתים בשמותיהם של משיב 1 ואשתו ולעיתים בשמה של משיבה 2, אולם בחתימה השונה מחתימתה של משיבה זו. העתקים מאישורי ההפקדות בפעולות אשנב צורפו כנספח 8 לתצהיר וכן צורפה כנספח 9 טבלה המרכזת פעולות אלו.

15. עיון במסמכים האמורים מעלה אכן כי בעשרות מקרים שונים הופקדו בחשבון סכומי כסף על ידי המשיב 1 או אשתו. במקרים נוספים ההפקדה היא על שם האם, משיבה 2, אולם החתימות שונות מחתימותיה של משיבה 2 על מסמכים אחרים, כך שגם חלק מהפעולות הנחזות ככאלה שבוצעו על ידי משיבה 2, לא בוצעו על ידה. במקרים נוספים הופקדו בחשבון שיקים של המשיב, ובמקרים אחדים אף בוצעו העברות מחשבון של המשיב ואשתו לחשבון האם. לעניין זה ראו הטבלה נספח 9, ובאופן ספציפי העברה של 50.000 ₪ ביום 30.11.07 מחשבונה של איריס כהן (אשת המשיב), העברה של 16,000 ₪ ביום 9.8.09 מחשבון המשיב. ניתן, איפוא, לקבוע כי המשיב ואשתו נהגו להפקיד בחשבון נשוא ההליך סכומי כסף של אלפי ולעיתים עשרות אלפי ₪ דרך קבע במשך שנים. זאת על אף שהמשיב ואשתו היו בעלי חשבון בנק משלהם, כמפורט בסעיף 28 לתצהיר בג'יו.

עם זאת, עיון מדוקדק יותר מצביע על כך שבשנים הראשונות לפעילותו כמעט שלא בוצעו בחשבון פעולות, וההפקדות האמורות החלו, למעשה, משנת 2005 ואילך. כך על פי נספחים 8, 9 לתצהיר בג'יו וכן דפי החשבון נספח 10 לתצהיר, המתחילים משנת 2005.

16. מעורבותם של המשיב ואשתו בחשבון אינה מצומצמת להפקדות בלבד, והיא ניכרת גם בצד המשיכות והשימוש בכסף. נספח 13 לתצהיר בג'יו כולל עשרות שיקים שנמשכו מהחשבון נשוא הבקשה לטובת המשיב ואשתו, בסכומים של אלפים ולעיתים עשרות אלפי ₪. גם דו"ח העיסקאות שבוצעו באשראי מצביע על כך שחלק ניכר מהעסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי המשוויכים לחשבון בוצעו על ידי המשיב ואשתו, כמפורט בסעיף 32 ואילך לתצהירו של בג'יו, המתאר זיקות שונות בין הפעולות בכרטיסי אשראי לבין המשיב 2 ואשתו: חלק ניכר מהפעולות בוצעו באזור מגוריהם של המשיב ואשתו, בפסגת זאב, ולא באזור מגוריה של האם בשכונת תלפיות; חיובי חשבונות חשמל וגז ששולמו בכרטיסי האשראי מתייחסים לכתובת מגוריו של המשיב ולא של אמו; חיובים בחנויות פטורות ממס בנתב"ג תואמים את מועדי יציאתו של המשיב מהארץ, ומספר עסקאות ספציפיות שנבדקו היו קשורות למשיב ולמשפחתו: רכישת מחשב וציוד נלווה, רכישת דלתות ומטבח לבית המשיב, רכישת מקרר, מכונת כביסה וציוד לאופנוע (סעיפים 36-40 לתצהיר בג'יו והמסמכים המצורפים אליו). האזנות סתר שבוצעו למשיב מעידות על קניית והפקדות שיקים שבוצעו על ידו, כשלפחות במקרה אחד, בהאזנה מיום 27.8.09, המשיב מסר פרטי כרטיס אשראי של אמו בחשבון האמור (נספח 22 לתצהיר בג'יו).

כל העובדות המתוארות מצביעות על כך שהמשיב ואשתו פעלו בחשבון הבנק מנהג בעלים, כאילו היה החשבון שייך להם.

17. המשיבים מסרו מספר הסברים בנוגע למעשה בחשבון.

בנוגע לגישה שהיתה למשיב ולאשתו לחשבון טענו המשיבים כי מדובר בתמיכה שניתנה להם על ידי המשיבה 2, שכן מצבם הכלכלי של המשיב ואשתו היו קשים והמשיב אף ריצה עונשי מאסר, כך שלמשפחה לא היו הכנסות. על פי טענת המשיבים, למשיבה 2 היה רכוש רב (שמקורותיו יידונו להלן), והיא תמכה בבנה בשל נסיבות חיי הקשות (סעיף 35 לתצהירה).

בהודעתה במשטרה מיום 25.1.10, אשר צורפה כנספח 23 לתצהיר בג'יו, טענה משיבה 2 מספר פעמים שנתנה לכלתה את כרטיס האשראי שלה כדי לקנות אוכל לילדים ומתנות לט"ו בשבט (שורות 57, 59, 66, 79 ועוד להודעה נספח 23). בהודעה נוספת מיום 13.4.10, נספח 24 לתצהיר בג'יו, משיבה 2 חזרה על טענתה שנתנה לכלתה את כרטיס האשראי שלה כדי שתקנה מתנות לילדים לט"ו בשבט (שורה 25). לאחר שהוצגו לה הוצאות קונקרטיות החורגות הרבה מעבר לאוכל - רכישת מקרר, מכונת כביסה, מטבח ודלתות, ציוד לאופנוע וכדומה, אישרה שמדובר בעזרה שלה לבנה וכלתה, אם כי הוסיפה וטענה כי מדובר בעזרה בקניית אוכל למשפחה, וכי "**הכל יורד מהירושה**" (שורה 120). על אף ריבוי הרכישות היא טענה כי הכרטיס נמצא ברשותה והיא נותנת אותו לכלתה מפעם לפעם (שורה 143). באשר להפקדות של משיב 1 ואשתו לחשבון השיבה משיבה 2 כי "**יכול להיות מחזירים חובות**" (שורה 218), וטענה כי בסופו של דבר תערוך חשבון.

כשהוצגו לה מספר שיקים שהופקדו לחשבון, משיבה 2 לא זיהתה ולא הכירה את מושכי השיקים ולא ידעה להסביר את הסיבות להפקדת השיקים בחשבונה (נספח 24 עמ' 9).

18. בתצהיר שהגישה לבית המשפט בהליך זה הצהירה האם כי "**במשך כל השנים עזרתי לילדים שלי, בעיקר לירון ולמשפחה שלו... מידי פעם נתתי לירון או לאיריס את הכרטיס אשראי שלי, והם**

היו משתמשים, ומחזירים לי. גם אני הייתי לפעמים קונה להם דברים (סעיף 33 לתצהיר בתיה כהן). עם זאת הבהירה כי **"ירון ידע שכל מה שהוא לא מחזיר ירד מהחלק שלו בירושה שלי"** (סעיף 35 לתצהיר). עוד הוסיפה כי לאיריס וירון היה יפוי כח בחשבון שלה (סעיף 39 לתצהיר). גם המשיב הצהיר כי קיבל עזרה מאמו, **"למשל השתמשנו בכרטיסי אשראי שלה וגם החזרנו חלק מהכספים... אמא שלי אמרה שמה שאני לא אחזיר לה מהעזרה ירד מהירושה שלי, כדי שיהיה פייר עם האחים והאחיות האחרים"** (סעיף 6 לתצהיר וראו גם חקירתו בבית המשפט בעמ' 216 בראש העמוד). המשיב אישר גם כי קיים חשבון נוסף שלו ושל אשתו, שבו התנהלו פעולות רגילות והיו בו כרטיסי אשראי, פנקסי שיקים וכדומה (סעיף 10 ואילך לתצהירו).

משיבה 2 העידה בחקירתה הנגדית כי יש לה שמונה ילדים וכן בן מאומץ (עמ' 200 שורה 27).

על פי האמור בתצהירה, התכוונה משיבה 2 לערוך התחשבות ולקזז את הכסף שנתנה לבנה במהלך השנים מחלקו בירושה. במאמר מוסגר אציין כי לא הובהר מי אמור היה לערוך התחשבות זו ומתי. האם התכוונה לערוך את החשבון בעצמה עוד בחייה, או שההתחשבות תיערך לאחר פטירתה, ואם כך לא ברור מי וכיצד אמור היה לערוך את החשבון.

מכל מקום, בעדותה בבית המשפט מסרה משיבה 2 גרסה שונה לפיה היא נוהגת לעזור לילדיה **"ובעיקר לירון"**, כדי לפצות אותו על הסבל שעבר, שכן הבנות שלה **"מסודרות"** (עמ' 207 שורות 6-8. וראו גם עמ' 208 שורה 10). בהמשך הבהירה המשיבה 2 בפירוש כי היא חוזרת בה מהגרסה שמסרה בתצהיר וכי בכוונתה לתת דוקא למשיב את הירושה בגלל הסבל ומאחר שהיא אוהבת אותו (עמ' 208 שורות 29, 30).

19. בנוגע למקורות הכנסותיה העידה משיבה 2 כי קיבלה כסף ממקורות שונים והפקידה אותו בחשבון, וכי נתנה לבנה ולכלתה להפקיד עבורה כיון ש**"היתה עייפה"** (עמ' 205 שורות 23-27). היא הוסיפה כי עזרה לילדיה, לכל ילד **"בצורה שמתאים"** (עמ' 205 שורות 26, 27), אם כי בחשבון אין עדות למעורבות של ילדיה האחרים בהפקדות וכדומה, בוודאי לא ברמת המעורבות של המשיב ואשתו. כשנשאלה על מקור הכסף בחשבון השיבה **"זה כסף שלי. יש לי כסף. אני צריכה לתת דין וחשבון? בגלל שאני אמא של ירון? לאן הגענו?"** (עמ' 205 שורה 29). בהמשך טענה כי מדובר בכסף של בן זוגה אלברט, וכי **"אלברט היה נותן להם כסף שיפקידו בחשבון שלי.... כי החשבון שלהם לא היה להם את המסגרת. לי היה יותר כסף ויכולתי להוציא ולתת... הוא היה שולח פעם אותי ופעם את איריס ופעם את ירון ואת הילדים... זה לא כסף שלהם. אלברט היה לוקח ממני כסף והיה מחזיק לי זאת בשיק. התגלגלנו"** (עמ' 206 שורות 1-8).

משיבה 2 לא ידעה להסביר מדוע בוצעו כל ההפקדות דוקא על ידי משיב 1 או אשתו ולא על ידי ילדיה האחרים. ההסבר לפיו כל בנותיה האחרות אינן מוצאות זמן לכך כיון שהן עובדות ומטופלות בילדים קטנים אינה מהווה הסבר של ממש, כאשר למשיבה שבעה ילדים נוספים (עמ' 207 שורות 24-26), וכשגם המשיב ואשתו מטופלים בילדים.

20. בתצהירה ציינה משיבה 2 שתמכה גם בילדים אחרים שלה. בסעיף 6 לתצהיר התייחסה לסכום של ₪ 200,000 שנתנה לביתה כסיוע לרכישת דירה, ובסעיף 12 לתצהיר טענה שמסרה זכות במספרה לבן אחר. אולם באותם מקרים מדובר במתנה ברורה ומוגדרת, בסכום ידוע ועל כן ניתן להתחשבות. ואילו בנוגע למשיב 1 קיימות פעולות הכוללות הן משיכה והן הפקדה, אשר בוצעו בסכומים שונים ובמועדים שונים, אשר האפשרות לקזזן בעתיד מצריכה מעקב עקבי ומורכב אחר התנהלות החשבון.

בעדותה של משיבה 2 לא ניתן, איפוא, למצוא הסבר, לא למקור הכסף והשיקים שהופקדו בחשבון, לא לסיבה שבגינה הופקד הכסף שנתן לה לטענתה בן זוגה אלברט דוקא על ידי בנה וכלתה, ולא לכך שהכסף שנועד לתמוך בבן הופקד דוקא לחשבון הרשום על שמה.

21. ככלל, ההסבר שניתן על ידי המשיבים להעברות הכספיות, לפיו מדובר בתמיכה שנתנה המשיבה 2 לבנה ומשפחתו, אינו יכול להתקבל מטעמים אלו:

ראשית, המשיב ואשתו מבצעים פעולות העומדות בסתירה זו לזו. הם גם מפקידים וגם מושכים כסף מהחשבון באמצעות שימוש בכרטיסי אשראי. הן ההפקדות והן המשיכות הן בסכומים גבוהים של אלפי ולעיתים עשרות אלפי ₪. אם מצבו הכלכלי של המשיב אכן גרוע כפי שנטען, אין היגיון בכך שיפקיד סכומים גדולים בחשבונו של אמו. הטענה שההפקדות שבוצעו על ידי המשיב ואשתו הם כספיה של האם, המשיבה 2, לא הוכחה, ואין זה סביר שהפקדות כה רבות יבוצעו דוקא על ידי משיב 1 ואשתו, ולא על ידי בני משפחה אחרים.

שנית, משיבה 2 טענה שהכסף שיותר בחשבון אמור להתחלק כירושה לכל ילדיה, אך בפועל היא מאפשרת רק למשיב 1 לעשות בחשבון כבשלו ובכך פוגעת בזכויות יתר הילדים. הטענה שבבוא היום תערך התחשבות והסכום שניתן למשיב יקוזז אינה אפשרית, שכן אף אחד מהמשיבים לא הציג התחשבות מסודרת או כלים לעריכת התחשבות כזאת. לא בוצע מעקב אחר ההוצאות וההכנסות, תוך ייחוס כל אחת מהן לאם או לבנה. לא ניתן למצוא שיטתיות כלשהי בניהול החשבון או במעקב אחריו, ולהיפך: מדובר בבלייל של פעולות ללא חוקיות קבועה, תוך סתירה פנימית וערבוב המוטבים השונים, כך שהתחשבות עתידית תהיה סבוכה מאד ולמעשה בלתי אפשרית.

קושי זה בולט במיוחד לנוכח העובדה שקיים חשבון אחר על שמם של המשיב ואשתו, כך שניתן היה בקלות להפקיד בחשבונם את תשלומי התמיכה מהאם ולמנוע את השימוש המעורב בחשבון האם.

23. לאור האמור אני סבורה כי בהתייחס לתקופה שמשנת 2005 ואילך, הוכח כי החל משנת 2005 ואילך חשבון הבנק הרשום על שמה של המשיבה 2 שימש למעשה את המשיב 1 ואשתו, וכלל שימוש שיטתי שלהם בחשבון הבנק, הן בהפקדות לחשבון והן במשיכות מהחשבון ומכרטיסי האשראי המשוויכים אליו, בסכומים משמעותיים. קיימת, איפוא, עילה להרמת מסך כך שהחשבון ייחשב כחשבון בבעלותו של משיב 1.

המשיב לא נתן הסבר סביר היכול להתקבל למקורו של הכסף שהופקד בחשבון.

לאחר שהמשיב 1 הוכרז כסחר סמים ובהתאם לסעיף 31(6) לפקודת הסמים, אני סבורה שיש לראות את הכסף שהופקד בחשבון ככסף שמקורו סחר בסמים, ואני מורה על חילוטו.

הבעלות על המחסנים

24. בקשת החילוט מתייחסת לשני מחסנים הנמצאים בבית המגורים בו מתגוררים המשיב 1 ומשפחתו. המחסנים נרכשו על ידי משיבה 3, אולם התשלום עבורם נעשה בשיק מחשבונו של משיבה 2, החשבון נשוא התביעה, כפי שיפורט להלן.

לתצהירו של אסף בג'יו צורפו כנספח 27 שני מכתבים של נאמנת חברת רמט שממנה נרכשו המחסנים, ר"ח עליזה שרון, וכן הסכם המכר בין רמט לבין משיבה 3. ממסמכים אלו עולה כי משיבה 3 היא בעלת דירת מגורים בבניין וכי רכשה גם את שני המחסנים נשוא הבקשה באותו בניין. בכל המסמכים הללו - מכתבי החברה וחוזה המכר, לא נזכר שמו של רוכש אחר וכן לא נטען שמדובר ברכישה בנאמנות. גם בטופסי הצהרה על העברת

זכות במקרקעין ("טופסי מש"ח"), שצורפו אף הם כחלק מנספח 27, החתומים על ידי משיבה 3, לא צויין כי מדובר ברכישה בנאמנות.

25. משיבה 2 בהודעתה, נספח 24 לתצהיר בג'יו, שורה 187 ואילך, נשאלה על השיק שנמשך מחשבונה ושימש לרכישת המחסנים, והשיבה "אולי אני לא יודעת ולא זוכרת".

בסעיף 38 לתצהיר שהגישה לתיק זה תיארה משיבה 2 כי המשיב בא אליה וביקש שיק כדי לקנות את המחסנים לילדים שלו, כי בחברה לא הסכימו לקבל מזומן. היא נתנה לו שיק והוא נתן לה תמורתו כסף מזומן, אותו מסרה לאלברט בן זוגה. אין בגירסה זו של המשיבה 2 איזכור של מעורבות משיבה 3 ברכישת המחסנים.

26. משיב 1 טען בתצהירו כי המחסנים שייכים לשני ילדיו ונקנו מכספם של הילדים. הוא תיאר כי מגיל צעיר שמרו עבור הילדים סכומים שקיבלו בבריתות שלהם, בימי הולדת ובר מצוות, וכן קיבלו "סכום יפה מאד" שניתן על ידי אלברט, בן זוגה של משיבה 2. על פי תצהירו של משיב 1, "אמא של אשתי קנתה את המחסנים בנאמנות עבור הילדים שלי. אני הייתי מעורב בזה גם כן בתור אבא של הילדים, וגם נסעתי עם חמתי לחברת רמט כשנחתם החוזה, אבל הכסף של המחסנים הוא לא שלי ולא של איריס אלא רק של הילדים" (סעיף 5 לתצהיר משיב 1). בחקירתו בבית המשפט חזר משיב 1 על גירסתו ואף אישר את סיפורה של משיבה 3 לפיו ביקשו לשלם עבור המחסנים במזומן, וכשהדבר לא התאפשר לקח את הכסף המזומן לאמו וקיבל ממנה שיק תמורתו (עמ' 218, 219 לפרוטוקול). עם זאת הוא לא השיב תשובה מספקת לשאלה מדוע היה צורך לערב את אמו שלו ולא ניתן היה להסדיר את הרכישה בהעברה בנקאית באמצעות משיבה 3 בלבד (עמ' 219 שורה 20 ואילך).

27. משיבה 3 נחקרה במשטרה תחת אזהרה, בין היתר בנוגע למחסנים, והודעתה צורפה כנספח 30 לתצהיר בג'יו. היא הודיעה כי היא תחת השפעת כדורים נרקוטיים וכי תשמור על זכות השתיקה, ובמהלך חקירתה סירבה להשיב לכל השאלות שנשאלו.

בתצהיר שהגישה בתיק זה טענה משיבה 3 כי היא תומכת כלכלית בביתה מאז נישואיה למשיב 1. על פי האמור בתצהיר, במשך השנים בכל פעם שהתקבל סכום כסף גדול עבור הילדים, למשל מברית מילה, מימי הולדת ומבר מצווה, היא היתה מקבלת את המתנות הכספיות שהתקבלו, מאחר שלא היה בטוח להשאיר את הכסף בידי ההורים בשל עברו של משיב 1 והחובות (סעיף 4 לתצהיר). באשר למחסנים הצהירה משיבה 3 כי חשבו שטוב להשתמש בכספי הנכדים לרכישת המחסנים כדי שיהיה להם נכס ומקום להיות בו כשיתבגרו. לדבריה היא ניהלה מו"מ טלפוני עם שמוליק מחברת רמט, ולאחר מכן נסעה לחברה יחד עם משיב 1 כדי לקנות את המחסנים. היא חתמה על חוזה רכישה של שני המחסנים על שמה, וביקשה לשלם במזומן אך הדבר לא התאפשר. לדבריה היה ברשותה שיק אחד אולם היא טענה כשכתבה אותו, לכן משיב 1 לקח את הכסף המזומן והביא שיק ממשיבה 2, ובאמצעותו שילמו עבור המחסנים.

28. לתצהירה של משיבה 3 מצורף כנספח ה' תצהיר שערכה ביום 2.6.09 (ככל הנראה, התאריך מטושטש), בו הצהירה כי רכשה את המחסנים בנאמנות עבור נכדיה. משיבה 3 הסבירה בסעיף 7 לתצהירה כי ערכה את התצהיר מספר שבועות לאחר שקנתה את המחסנים, "כדי שכולם יהיו רגועים שאין לי כוונה לקחת את המחסנים לעצמי ואני משמשת רק בתפקיד נאמנה עבור נכדי". אם אכן נרכשו המחסנים בנאמנות עבור הנכדים, ראוי היה לדווח על כך בהסכמי הרכישה ובדיווח לרשויות המס.

כאשר מדובר ברכישת נכס בנאמנות, דרך המלך היא הצהרה על הנאמנות במסמכי הרכישה ובדיווחים לרשויות

המס. במקרה הנוכחי לא פעלו בדרך זו, והתצהיר שהוגש עתה לא הוצג בפני רשות או גוף חיצוני כלשהי, אלא נשמר בידי המעורבים בלבד לשעת הצורך. השיקולים להתנהלות כזאת עשויים להיות שונים, כולל לדוגמה שיקולי מיסוי או רצון שלא לרשום נכסי מקרקעין על שם הילדים על מנת למנוע אפשרות קבלת הטבות עתידיות. יתכן גם שמדובר ביחידות מוצמדות לדירה שאינן ניתנות לרכישה על ידי מי שאינו בעל דירה בעצמו. עם זאת, כל המעורבים היו מודעים לסיכון שבהפקדת כסף על שם משיב 1 ואשתו או על שם ילדיהם הקטינים, בשל חובות שהיו להם ובשל מעורבותו של משיב 1 בעבירות סמים. משיבה 3 אף הצהירה בסעיף 4 לתצהירה כי במשך השנים הופקדו אצלה סכומי כסף שנועדו לילדים, כדי לבדלם מכספם וחובותיהם של משיב 1 ואשתו. ברור, איפוא, שהתצהיר שנערך על ידי משיבה 3 לא היה תצהיר של אדם המשיח לפי תומו, וכי עומדת מאחוריו כוונה להציג באופן מסוים את העיסקה שנערכה, משיקולים תועלתניים אלה או אחרים. כך שאין לייחס לתצהיר זה אמינות גבוהה מעבר למהימנות גירסתה של משיבה 3 הנבחנת לאור כלל הנסיבות.

בעדותה בבית המשפט נשאלה משיבה 3 אם ערכה רישום של כספיהם של שני הנכדים וכיצד ידעה כמה כסף עומד לזכותו של כל אחד. היא השיבה כי **"היה בינינו רישום על נייר"** (עמ' 211 שורה 23), אולם רישום זה לא הוצג. בד בבד עם תשובה זו העידה משיבה 3 כי לא היה רישום וכי היא ידעה באופן כללי במה מדובר, באלו סכומים ומה חלקו של כל אחד מהילדים (עמ' 211).

29. לגירסאות המשיבים גרעין משותף, לפיו המקור לרכישת המחסנים הוא כסף השייך לילדי המשיב שנשמר אצל סבתם המשיבה 3. מעבר לגרעין זה קיימים הבדלים מסויימים בין הגירסאות שפורטו לעיל. הסיפור במלואו מסופר רק על ידי משיבה 3, ורק בתצהיר שהוגש לבית המשפט. משיבים 1 ו-2 מספרים סיפור חלקי בלבד. משיב 1 לא הזכיר את סיפור הבאת השיק במקום המזומן, ומשיבה 2 לא הזכירה את מעורבותה של משיבה 3.

לגירסאות שנשמעו יש להוסיף את תצהירו של הבן דניאל אשר הגיש אף הוא תצהיר, ולפיו מקור הכסף שהוחזק בידי סבתו היה לא רק ממתנות לאירועים אלא גם מהשתכרות שלו ושל אחיו מעבודות מלצרות וניקיון שבהן עבדו מגיל צעיר. הוא הסביר שכיון שחששו שבחיפוש של המשטרה לא יבחינו בין כספם לבין כספו של אביהם, מסרו את הכסף לסבתם. כאן הועלה, איפוא, מקור נוסף לכסף, הקושר אותו ישירות לעבודת כפיים של הילדים.

30. אני סבורה שהטענה לפיה נרכשו המחסנים על ידי משיבה 3 בנאמנות עבור נכדיה לא הוכחה. שכן הנאמנות לא דווחה ולא הופיעה בתיעוד הרשמי של העיסקה, אלא בתצהיר שנשמר בידי המעורבים בלבד, והמשיבה 2 לא הזכירה כלל טענה זו.

מכל מקום, גם אם משיבה 3 שימשה כנאמנה עבור נכדיה, סעיף 31 לפקודת הסמים הנ"ל מחיל את חזקת השגת הרכוש בעבירה גם על רכוש ילדיו של סוחר הסמים אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים. כך שחזקה זו חלה על המחסנים גם אם נרכשו בנאמנות עבור הילדים. השאלה המכריעה היא, איפוא, מה מקור הכסף ששימש לרכישת המחסנים והאם נסתרה החזקה שבחוק באשר להשגתו מסחר בסמים.

31. בכל התצהירים ובכל הגירסאות שמסרו המשיבים אין פירוט של סכומים קונקרטיים שהתקבלו על ידי משיבה 3 בנאמנות עבור הנכדים, אלא אמירות כלליות בלבד. אם אכן הועברו כספי מתנות, בריתות, בר מצוות וכדומה למשיבה 3, כשהיא נאמנה לכספי משפחת בתה, הרי שהתחייבו הפרדה או לכל הפחות רישום של הסכומים והאירועים, על מנת להבדיל בין כספי הנאמנות לכספה האישי של משיבה 3. אם התקבל כנטען סכום גדול מבן הזוג אלברט לטובת הילדים, והסכום שימש לרכישת המחסנים, ניתן היה לציין את הסכום. ככלל, הטענות הועלו באופן כללי וסתמי ללא פירוט המתחייב על מנת להעניק

לטענות נופך קונקרטי ומשכנע.

32. גם לגופו של עניין, לא שוכנעתי מהטענות שהועלו כי הכסף שייך לילדים ולא להוריהם. ניתן לקבוע על סמך ידיעה שיפוטית כי כסף שניתן כמתנה באירועים כגון ברית מילה ובר מצווה ניתן למעשה להורים ולא לילדיהם הקטינים. לעיתים ההורים מייחדים כספי מתנות כאלה לרכישת מתנות או לחסכונות עבור הילדים, אך במקרים אחרים הם משמשים לכיסוי הוצאות האירוע או למטרות אחרות. לא ניתן לקבוע כי כסף שניתן להורי קטין החוגג בר מצווה שייך לקטין בלבד ולא להוריו. על אחת כמה וכמה כשמדובר במתנות כספיות הניתנות בברית מילה.

באשר לכסף שהושג על ידי הילדים עצמם, בתצהירו של דניאל כהן נטען כי הוא ואחיו עבדו מגיל צעיר במלצרות, בניקוי הבניין ובגינות והרוויחו כסף (סעיף 4 לתצהיר). גם כאן לא פורטו נתונים קונקרטיים כגון מקומות עבודה, תקופות עבודה, ובעיקר סכומים. אולם לנוכח העובדה שמדובר בעבודות מזדמנות של בני נוער, ובהעדר פרוט כלשהו, ניתן להניח כי הסכומים בהם מדובר אינם חורגים מרמת דמי כיס או מעט למעלה מכך.

33. זאת ועוד: גירסת המשיבים באשר לרכישת המחסנים מעוררת קושי, שכן עולה ממנה זיקה שאין לה הסבר בין משיבה 2 למשיבה 3. אם אכן המשיבה 3, סבתם של הנכדים מצד האם, רכשה את המחסנים בכסף שהיא החזיקה עבור נכדיה, לא ברור מדוע השתמשה בשיק של משיבה 2, סבתם של הנכדים מצד אביהם. אם, כטענת המשיבים, היה צורך להביא שיק כיון שנפלה טעות ברישום השיק היחיד שהיה למשיבה 3, לא ברור מדוע הביא המשיב 1 שיק חדש דוקא מאמו המשיבה 2 ולא הובא שיק אחר של המשיבה 3, או בוצעה העברה בנקאית.

בנוסף, המחסנים שנרכשו, כשם כן הם, חללים המיועדים לשמש כמחסנים ולא יחידות דיור העומדות בפני עצמן. גם החוזים לרכישתם נערכו כנספחים חוזה מכר הדירה ולא כהסכמים נפרדים, ומעמדם של המחסנים הם שטחים המוצמדים לדירת המגורים (ראו ההסכמים - נספח 27 לתצהיר בג'ו). כך שלא ניתן לראות את המחסנים כנכסים המבטיחים את עתידם של הילדים, אלא שהם מהווים חלק מדירת המגורים של משיב 1 ומשפחתו.

34. המסקנה העולה מכל האמור היא שמקור הכסף ששימש לרכישת המחסנים הוא מכסף שהושג על ידי המשיב 1, שלגביו קיימת חזקה שלא נסתרה שהושג בעבירה. זאת הן מאחר שעל פי גירסת המשיבים הכסף ששימש לרכישת המחסנים הוא כספם של המשיב 1, משפחתו, וילדיו שגילם צעיר מעשרים ואחת, הן משום שחשבון הבנק ממנו נמשך השיק ששולם כתמורה למחסנים הוא החשבון נשוא הליך זה, אשר לגביו קבעתי כי במועד הרלוונטי שימש למעשה את המשיב 1 ומשפחתו, ואשר קיימת לגביו חזקה שמקור הכסף המופקד בו מסחר בסמים. בנסיבות אלו דין המחסנים להיות מחולטים.

35. לסיכום:

אני דוחה את בקשת החילוט בהתייחס לסכומי הכסף שהופקדו בחשבון הבנק עם פתיחתו ובתקופה הראשונה לפעילותו.

אני מקבלת את בקשת החילוט בהתייחס לסכומי כסף שהופקדו בחשבון החל מתחילת שנת 2005 ועד הקפאת החשבון, למעט קיצבאות ותשלומי מל"ל שהופקדו לזכותה של משיבה 2. הצדדים רשאים להודיע תוך 14 יום את עמדתם באשר לאופן חישוב סכומים אלו, ואם לא יוגשו תגובות, הבסיס לעריכת החישוב יהיה ריכוז

ההפקדות שצורף כנספח 9 לתצהיר בג'יו, בצירוף הצמדה וריבית כחוק.
אני מקבלת את בקשת החילוט בנוגע למחסנים ומורה כי המחסנים או שוויים יחולטו לטובת המבקשת.

ניתנה היום, י"ח טבת תשע"ו, 30 דצמבר 2015 בהעדר הצדדים.